

gen imod sig i den Kreds, Loven nærmest vedkommer, og dette gjælder ikke mindst Armeen. Det, der meest svækker Armeen, er, naar dens Befalingsmænd ikke med Kjærlighed og Tillid slutte sig til de Regler og lovbundne Bestemmelser, hvorefter der skal gaaes frem. Denne Anskuelse skal jeg aabent vedkjende mig. Om det ærede Medlem kan finde dette Moment rigtigt eller ikke, bliver noget Andet, men jeg for min Part finder det rigtigt, forsaavidt det kan lade sig gjøre og kan bestaae med andre Hensyn; jeg troer, man handler bedst og tjener Sagen bedst derved, at man søger at naae det Maal, at de, hvem en Lov nærmest angaaer, med Tillid og Kjærlighed kunne slutte sig dertil; dette er min Opfattelse. — Til det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (N. Hansen) skal jeg blot bemærke een Ting, skjøndt jeg noget deler hans Betænkelse med Hensyn til det nys omtalte Forslag, men dog i en anden Retning. Soldaten har Mere at lære end Vaabenets Brug, det er ikke nok, at han kan haandtere et Gevær; han har Rettigheder og Pligter saavel i Garnisonslivet som i Felten, ja endog udenfor Tjenesten, og det er vigtigt for ham at lære at kjende disse Rettigheder og Pligter. Selv om en Mand er meget dygtig til at haandtere sit Gevær og stiller smukt i Geledet, er det ingenlunde sagt, at han er endelig uddannet som god Soldat; det er en Betragtning, som jeg maa tillade mig at bringe det ærede Medlem i Erindring. Forøvrigt har jeg ganske vist næret nogen Betænkelse ved den omtalte Bestemmelse; men jeg skal villig indrømme, at efter, hvad jeg troer, der hidtil har været og vistnok ogsaa fremdeles vil blive Praxis, er denne min Betænkelse noget svunden ind. Min Betænkelse er nemlig den, som blev nævnt af det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (A. C. Hansen). Men naar et Compagni Recrutter er uddannet, og da Nogle af Mandskabet skulle hjemsendes, medens Andre skulle holdes tilbage, fordi de ikke ere saa modne, som det kunde være ønskeligt, og som Hensigten er i Loven, saa vil det dog i Almindelighed ikke komme an paa en Enkelt Afgjørelse, hvem der skal holdes tilbage. Underofficererne, der have givet Mandskabet den første Uddannelse,

Sergeanterne, Commandeerfergeanten og Compagnichefen ville i Reglen raadsføre sig med hverandre desangaaende; Compagnichefen vil søge nedenfra at erhverve Kundskab om, hvad der kan mangle en Mand i Uddannelse i en eller anden Retning; dette er min Opfattelse, og derfor er min Betænkelse svunden noget ind. Jeg kunde gjerne have ønsket, hvis det ikke var forbundet med for megen Uleilighed, at der blev en Bestemmelse indsat i Loven om, hvem der skulde bedømme Vedkommendes Duelighed, en Bestemmelse om en vis Prøve, hvorved Flere skulde være Dommere; men jeg skal indrømme, at jeg har det Haab, at en saadan Bestemmelse dog i de allerfleste Tilfælde i Praxis ikke vilde have nogen synderlig Betydning.

Formanden: Folkethingsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort personlig Bemærkning.

Winther: Jeg skulde kun bemærke, at den høitærede Minister ikke maa overse, at Anledningen for mig til at fremkomme med dette Citat var den, at den høitærede Formand havde tilladt et andet Medlem at udtale sig paa den Maade, hvorpaa han udtalte sig, og da han derved angreb et Forslag, som jeg her havde stillet frem, paa en temmelig nærgaaende Maade, saa var det saa naturligt, at jeg tog til Gjenmæle derimod. Dertil kommer, at han netop havde berørt det som et Moment, der burde komme i Betragtning, hvorledes dette Forslag vilde blive betragtet i Hæren, en Udtalelse, hvortil han har ligesaa liden Bespielse som den Mand, af hvis Skrift jeg citerede et Par Ord. Jeg troer ikke, at nogen Anden kan tale paa Hærens Vegne end Ministeren; det er min Opfattelse. Det har forøvrigt ikke fortrudt mig, at jeg er kommen til at citere disse Ord, thi derved fik den ærede Minister Kjendskab til det Skrift, som den ærede Formand idag har ladet omdele, hvilket Skrift jeg har taget mig den Frihed at gjennemlæse, og hvori der er en paafaldende Dyring, som strax paatrængte sig mig; derved har den ærede Minister faaet Leilighed til at vurdere den, saaledes som den maaskee